

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA SKAWINA II (KORABNIKI)

STANDARDY OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY DDP I MDP (*Standardy Ochrony Małoletnich*) OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ SKAWINA II

Spis treści:

Rozdział 1 Postanowienia ogólne	2
Rozdział 2 Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a członkami OSP, instruktorami DDP i MDP	2
Rozdział 3 Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego.....	4
Rozdział 4 Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie członków OSP oraz instruktorów DDP i MDP do ich stosowania	6
Rozdział 5 Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania	7
Rozdział 6 Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie	7
Rozdział 7 Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy	7
Rozdział 8 Zasady ochrony wizerunku małoletniego	8
Rozdział 9 Postanowienia końcowe	8

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży DDP i MDP Ochotniczej Straży Pożarnej Skawina II zwane dalej Standardami zostały opracowane w związku z obowiązkami nałożonymi ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
2. Ilekroć w Standardach jest mowa o:
  - 1) członkach OSP – należy przez to rozumieć wszystkich dorosłych członków Ochotniczej Straży Pożarnej Skawina II oraz inne osoby dorosłe nie będące członkami OSP, a mające kontakt z małoletnimi poprzez zaangażowanie w działalność OSP,
  - 2) krzywdzenie małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członków OSP lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie,
  - 3) małoletni – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia,
  - 4) opiekun małoletniego - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy,
  - 5) osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży DDP i MDP – należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez Zarząd OSP do sprawowania nadzoru nad realizacją niniejszych Standardów,
  - 6) DDP – dziecięca drużyna pożarnicza,
  - 7) MDP – młodzieżowa drużyna pożarnicza,
  - 8) opiekunie DDP i MDP – członek OSP posiadający autorytet, kwalifikacje i doświadczenie w prowadzeniu działalności wychowawczej i informacyjnej z dziećmi i młodzieżą,
  - 9) instruktorze DDP i MDP – osobie, która udziela instrukcji, prowadzi szkolenia, naucza lub prowadzi ćwiczenia w określonej dziedzinie pożarniczej, wspiera działalność opiekuna DDP i MDP; instruktor DDP i MDP nie musi być członkiem danego OSP (to osoba mająca wiedzę tematycznie niezbędną do prowadzenia danego zajęcia)

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a członkami OSP, instruktorami DDP i MDP

§ 2

1. Zarząd OSP jest odpowiedzialny za przygotowanie i wdrożenie Standardów w OSP.
2. Zarząd OSP zapoznaje członków OSP ze Standardami oraz odbiera od nich oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami. Wzór oświadczenia stanowi *Załącznik nr 1* do niniejszych Standardów.

§ 3

1. Zarząd OSP przed dopuszczeniem członka OSP do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich sprawdza członka OSP w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym, zwanym dalej Rejestrem. Sprawdzenie dotyczy także osób poniżej 18

- roku życia. Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać dopuszczona do działalności określonej w zdaniu 1.
2. W celu monitorowania bezpieczeństwa w OSP, poza wykonaniem obowiązku określonego w ustępie 1, Zarząd OSP dokonuje w każdym roku kalendarzowym sprawdzenia figurowania członków OSP w Rejestrze.
  3. Poza sprawdzeniem figurowania osób w Rejestrze każdy członek OSP powyżej 17 roku życia podpisuje oświadczenie, którego wzór stanowi *Załącznik nr 2* do niniejszych Standardów.
  4. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec członka OSP postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko małoletniemu Zarząd OSP niezwłocznie odsuwa takiego członka od wszelkich form kontaktu z małoletnimi. Dotyczy to również instruktorów DDP i MDP.

§ 4

1. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez członków OSP oraz instruktorzy DDP i MDP w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra. Członkowie OSP oraz instruktorzy DDP i MDP traktują małoletnich z szacunkiem.
2. Członkowie OSP oraz instruktorzy DDP i MDP zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.
3. W przypadku zaobserwowania sytuacji przemocowych pomiędzy samymi małoletnimi każdy członek OSP oraz instruktor DDP i MDP zobowiązany jest do natychmiastowej reakcji i stosownej interwencji polegającej na powstrzymaniu eskalacji konfliktu i zachowań niedozwolonych.
4. Decyzje dotyczące konkretnego małoletniego powinny uwzględniać również bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.
5. Członkowie OSP oraz instruktorzy DDP i MDP monitorują sytuację i dobrostan małoletnich oraz zwracają uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy członkami OSP oraz instruktorami DDP i MDP, a małoletnimi oraz pomiędzy samymi małoletnimi.
6. Członek OSP oraz instruktor DDP i MDP, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiegś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.

§ 5

1. Członkowie OSP oraz instruktorzy DDP i MDP w kontakcie z małoletnimi:
  - 1) odnoszą się do małoletnich z szacunkiem,
  - 2) wysłuchują małoletnich i starają się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku,
  - 3) nie zawstydzają małoletnich, nie lekceważą i nie obrażają,
  - 4) nie krzyczą, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie).
2. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiejkolwiek formie. Każde, przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.
3. Nie wolno dotykać małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.
4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. Członek OSP oraz instruktor DDP i MDP, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiegś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego,

zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.

6. Niedopuszczalne jest spanie członka OSP w jednym łóżku z małoletnim podczas wycieczek, obozów, wyjazdów itp.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny członka OSP oraz instruktora DDP i MDP z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:
  - 1) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, spożywaniu posiłków, poruszaniu się, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni/jego opiekun wyrazi zgodę,
  - 2) udział w prawnie dopuszczalnych działaniach, w których kontakt taki jest rzeczą zwyczajną (zabawa, zawody sportowe itp.).

§ 6

1. Członkowie OSP oraz instruktorzy DDP i MDP nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnimi bez wiedzy ich opiekunów.
- Jeśli członek OSP oraz instruktor DDP i MDP musi spotkać się z małoletnim poza czasem standardowo poświęcanym na działalność prowadzoną przez OSP to na spotkanie takie opiekun małoletniego musi wyrazić zgodę.

Rozdział 3

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego

§ 7

1. Członkowie OSP oraz instruktorzy DDP i MDP zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. W przypadku powzięcia przez członka OSP oraz instruktora DDP i MDP podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, to ma on obowiązek poinformować o tych podejrzeniach Zarząd OSP.
3. Interwencja podejmowana jest przez Zarząd OSP. Zarząd OSP może wyznaczyć konkretną osobę do podejmowania tego rodzaju interwencji. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, mail, telefon) zostaną podane do wiadomości członków OSP.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do podejmowania interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez Zarząd OSP.
5. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony członka Zarządu OSP, wówczas osoba taka jest całkowicie wyłączana z procedury podejmowania interwencji.
6. W miarę możliwości do udziału w interwencji można zaangażować specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z małoletnim o trudnych doświadczeniach.

§ 8

W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby.

§ 9

1. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi

Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.

2. Członkowie OSP oraz instruktorzy DDP i MDP posiadający informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane Zarządowi OSP oraz uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
3. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie oraz sporządzić kartę interwencji.

§ 10

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez członka OSP lub instruktora DDP i MDP, to osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. Zarząd OSP przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Zarząd OSP stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
3. Zarząd OSP organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

W przypadku gdy członek OSP lub instruktor DDP i MDP dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Zarząd OSP powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać członka OSP lub instruktora DDP i MDP podejrzewanego o krzywdzenie małoletniego oraz inne osoby mające wiedzę na temat zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności, należy rozważyć możliwość powzięcia stosownych środków dyscyplinujących.

§ 11

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę nie będącą członkiem OSP, Zarząd OSP przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Zarząd OSP stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
2. Zarząd OSP organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. małoletni wielokrotnie jest nieadekwatnie ubrany do pogody, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec małoletniego, należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź - w przypadku przemocy i zaniedbania konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.

§ 12

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzewanym

o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunem. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

2. Wspólnie z opiekunem małoletniego krzywdzącego należy opracować plan, celem wyeliminowania zachowań niepożądanych.
3. Z opiekunem małoletniego poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
4. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzewany o krzywdzenie innego małoletniego nie jest krzywdzony przez opiekuna lub inne osoby.

§ 13

1. W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Zarząd OSP sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
2. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunem wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, które doświadczyło krzywdzenia Zarząd OSP sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa powyżej.

Rozdział 4

Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie członków OSP oraz instruktorów DDP i MDP do ich stosowania

§ 14

Zarząd OSP obowiązany jest co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.

§ 15

1. Zarząd OSP wyznacza osobę odpowiedzialną za przygotowanie członków OSP do stosowania Standardów (zwana dalej Osobą Odpowiedzialną).
2. Osoba Odpowiedzialna monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
3. Członkowie OSP mogą przekazywać swoje uwagi, proponować zmiany względem uregulowań zawartych w Standardach do Osoby Odpowiedzialnej oraz zgłaszać incydenty naruszania Standardów.
4. Wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania Standardów Osoba Odpowiedzialna przekazuje Zarządowi OSP.
5. Wszelkich zmian w Standardach dokonuje Zarząd OSP.

Rozdział 5

Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

§ 16

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym w szczególności dla członków OSP oraz instruktorów DDP i MDP, małoletnich i ich opiekunów.
2. Opiekunowie małoletnich zostają zapoznani ze Standardami. Opiekunowie składają oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami. Wzór oświadczenia stanowi *Załącznik nr 4* do niniejszych Standardów.
3. W oparciu o niniejsze Standardy Zarząd OSP opracowuje skróconą wersję Standardów zawierającą informacje istotne dla małoletnich. Małoletni zostają zapoznani z treścią Standardów oraz skróconą wersją Standardów. Skrócona wersja Standardów stanowi *Załącznik nr 5*.

Rozdział 6

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 17

1. Jeżeli OSP zapewnia małoletnim dostęp do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet zobowiązana jest podejmować działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające przed złośliwym oprogramowaniem i filtrujące treści.
2. W miarę możliwości członkowie OSP oraz instruktorzy DDP i MDP powinni informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. OSP w miarę możliwości zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. Członkowie OSP powinni stanowić nadzór nad treściami do jakich dostęp mają małoletni oraz podejmować interwencję w przypadku dostępu do treści nieodpowiednich.

Rozdział 7

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy

§ 18

1. Pomimo zastosowania procedury interwencji członkowie OSP oraz instruktorzy DDP i MDP powinni po ujawnieniu krzywdy wspierać małoletniego oraz zwracać uwagę na wszelkie niepokojące sygnały.
2. Jeżeli jest to możliwe, po ujawnieniu krzywdy, Zarząd OSP może utworzyć grupę wsparcia dla małoletniego.

Rozdział 8

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 19

1. Członkowie OSP oraz instruktorzy DDP i MDP uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.
2. Upublicznienie przez członka OSP oraz instruktora DDP i MDP wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiejkolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

Rozdział 9

Postanowienia końcowe

§ 20

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Standardy stosuje się odpowiednio w stosunku do małoletnich, którzy nie są członkami DDP lub MDP (np. członkowie orkiestr strażackich).
3. Standardy zostają wywieszone w widocznym miejscu w OSP i na stronie internetowej **www.ospskawina2.pl** - w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.

Wykaz załączników:

Załącznik nr 1 - Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Dzieci i Młodzieży DDP i MDP Ochotniczej Straży Pożarnej Skawina II

Załącznik nr 2 - Oświadczenie o niekaralności związane z przestępstwem przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub z użyciem przemocy

Załącznik nr 3 - Karta Interwencji

Załącznik nr 4 - Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Dzieci i Młodzieży DDP i MDP Ochotniczej Straży Pożarnej Skawina II (dla dzieci i rodziców)

Załącznik nr 5 - Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży DDP i MDP (Standardy Ochrony Małoletnich) Ochotniczej Straży Pożarnej Skawina II (wersja skrócona)